

NOTITIE MET BETREKKING TOT DE VERSCHILLEN EN TOEPASSINGEN VAN BREKERZAND en BREKERSZAND.

BREKERZAND

Brekerzand is in beginsel een primaire grondstof, dat wordt vervaardigd door het breken van grind of (harde)natuursteensoorten. De kleur en de eigenschappen van brekerzand wordt bepaald door het soort natuursteen waarvan het gebroken is. In die zin is brekerzand vergelijkbaar met split en steenslag. Belangrijke eigenschappen van (goed) brekerzand zijn goede draagkracht en stabiliteit, evenals een hoge haakweerstand en soortelijke massa. De goede verhouding tussen grove en fijne korrels (zgn. gradatie) zorgt bovendien voor een optimaal drainerend vermogen. Een juiste manier van breken is dan ook een belangrijk onderdeel van het productieproces. Vanwege deze goede kwaliteitseigenschappen wordt brekerzand gebruikt voor hoogwaardige toepassingen bij elementenverhardingen zoals voor de straatlaag op het zandbed en als straatlaag op een granulaatfunderingslaag. Verder wordt het gebruikt als voegvulmateriaal bij straatwerk en als toeslagmateriaal in cement- en asfaltmengels.

BREKERSZAND

Brekerszand wordt vaak verward met brekerzand, maar is van een geheel andere herkomst dan brekerzand. Brekerszand is in beginsel een secundaire grondstof omdat het vrijkomt tijdens het slopen (BSA ofwel bouw- en sloopafval) en bij puinbreekinstallaties bij het breekproces ten behoeve van puin(meng)granulaat.

In de regelgeving wordt niet gesproken over brekerszand, maar over “zeefzand”.

In die zin wordt er een onderscheid gemaakt tussen:

- **Sorteerzeefzand:** afkomstig bij het (af)zeven van het fijnste materiaal in de sorteerinstallaties voor bouw- en sloopafval;
- **Breker(s)zeefzand:** afkomstig bij het zeven van steenachtige fracties (metselwerk- en cementbetongranulaat) na het breken van bouw- en sloopafval in de puinbreekinstallaties. Soms wordt breker(s)zeefzand ook wel als “recyclingbrekerzand” aangeduid

Brekerszand (vooral sorteerzeefzand) is vaak verontreinigd met PAK, sulfaat en kan veel organisch materiaal en cementrestanten bevatten. Vooral bij het breken van metselwerkpuin en nog zachtere te breken materie (zoals gips) ontstaat een grote hoeveelheid brekerszand met een grote porositeit en overige slechte korreleigenschappen.

Het is dus van groot belang de herkomst en samenstelling van het brekerszand te kennen.

Brekerszand (breker(s)zeefzanden en sorteerzeefzanden) vinden hun toepassing vooral in zandcementfunderingen (schrале beton) en in minder hoogwaardige toepassingen zoals ongebonden aanvul- of ophoogmateriaal (geluidswallen, op- en afritten). Uiteraard maakt breker(s)zeefzand ook deel uit als de fijnste fractie van de diverse soorten puin(meng)granulaat. Alleen brekerszand van goede kwaliteit (zoals van betonpuin) komt in aanmerking als vervanger van natuurlijk zand voor de betonindustrie. Vaak wordt brekerszand aan particulieren verkocht als de vervanger van het duurdere brekerzand, waar het dan gebruikt wordt voor allerlei terreinverhardingen (als: straatlaag, vulvoegmateriaal).